

N:o 81.

Af herr **J. Byström**, *angående bestämmelse derom, att äktenskap må kunna ingås inför kyrklig eller borgerlig myndighet allt efter kontrahenternas eget val.*

Steg för steg har man i den kyrkliga lagstiftningen måst taga hänsyn till religionsfrihetens oblidkeliga kraf. Samvetstvånget har kommit i allt lägre och lägre kurs, och jag hoppas det så skall fortgå, till dess den hedern vederfares gamla Sverige, att full religionsfrihet är rådande.

Under flera år hafva förslag framstälts om att tillämpa religionsfrihetsprincipen äfven i fråga om vigsel, men riksdagsmajoriteten har ej velat lemna dertill sitt bifall. Det vore emellertid värdigt representanterna för ett folk, som berömmar sig af att lefva »i frihetens stamort på jorden», att vid det nya seklets gryning fatta beslut om valfrihet i fråga om formen för äktenskapets ingående. Tiden borde vara inne, då kyrklig tvångsvigsel får dela samma öde, som redan tillkommit tvångsdop och tvångsnattvardsgång.

Personer, som äro erkända medlemmar af statskyrkan, kunna nu icke, huru gerna de än önska det, erhålla borgerlig vigsel, förutsatt att de ej utträda ur kyrkan. Detta kunna dock blott de göra, som förklara sig vilja öfvergå till annat kristet trossamfund. De åter, som icke vilja öfvergå till sådant samfund, hafva egentligen ingen annan utväg för att lagligen få ingå äktenskap än att låta sig vigas af statskyrklig prest.

Detta tvång bör borttagas.

Enligt dissenterlagen är det tillåtet för dem, som äro i statskyrklig mening odöpta eller icke konfirmerade, att ingå äktenskap inför borgerlig myndighet. Men de få ej göra det inför statskyrklig myndighet. Bland de

tiotusental personer, som äro odöpta och okonfirmerade, finnas dock ej få, som skulle önska att vid äktenskapets ingående få begagna kyrklig vigsel. Och hvarför skulle de ej kunna få detta?

Det är ej heller blott för dem, som ämna ingå äktenskap, som detta kan vara en samvetssak. Det kan vara lika stort samvetstvang för en prest att behöfva enligt nu gällande föreskrifter viga somliga personer. Detta framgår både af en del statskyrkomäns uttalanden i Riksdagen och af flere presters anföranden vid kyrkomöten.

Borgerligt äktenskap har ju också samma gällande kraft som det kyrkliga.

På grund af hvad jag sålunda anført, får jag vördsamt föreslå,

att Riksdagen för sin del måtte besluta, att hvarje svensk man och qvinna, som till äktenskap är berättigad, må hafva valfrihet att, sedan det lagligen blifvit lyst, ingå äktenskap antingen inför kyrklig myndighet eller i stad inför magistraten eller på landet inför kronofogden.

Stockholm den 27 januari 1900.

J. Byström.
